

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația Telegrafului arhiepiscopal Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacția "Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 80.
Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori
15 cr. vîndut cu literă garmon — și timbru de 30 cr. pentru
șe-care publicare.

Prenumerări nouă

la

"Telegraful Român"

Care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie - Iunie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerație se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurările postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfârșescă cu ultima Decembrie 1883, și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzierea cu expedarea foiei*).

Editura "Telegrafului Român" în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expediere se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 28 Martie, 1884.

In urma urmelor am prins și noi români la minte. Era și timpul suprem să ne venim în ori, căci și noi suntem din falnică tulipină a puternicei seminții romane, și noi ne tragem dela Roma veche, ai cărei bărbați în momente lucide urmău proverbului „*Sapientis est in melius mutare consilium*”.

Da, diaristica noastră din sburdalnică și fanatică ce era ea până acumă a prins minte și o a luat pe altă coardă. Onoarea și aici cade asupra bătrânei Gazete, care față cu Blașul ne spune, că stimează părările altora, și că va sta la vorbă de omenie cu domnii blașeni Csató și Grăma. Salutăm cu multă satisfacție pre sora din Brașov pentru înțeptul pas de a vorbi într'un ton mai urban și mai cu reson. Fanatismul nici odată nu dă omului timp să judece limpede, și el nu capacitează decât numai ajungând cu forță la suprafață. În urma urmelor trebuie se concedem, că și alții pot avea vederi, și că cu tot omul cu vederile sale se sericesc. Apoi a tăstrica toată lumea încă nu e lucru prea înțeles.

Noi credem că lucrurile vor lua altă față și nu tragem la îndoială seriositatea și bunăvoiea Gazetei mai ales acumă, când cu prima Aprilie începând va fi la lumină în toate șilele de lucru, și suntem

tari în credință, că vechii ei abonați pretind cu tot dreptul ca deodată cu avansarea din Aprilie a ei se inceteze a face politică personală cu deviza: Eu sum alfa și omega.

Seriositatea prom să de „Gazeta Transilvaniei” să reluat locul de odinioară și în „Observatorul” din Sibiu. În adevăr alunecarea „Observatorului” pre noi ne-a fost pus pe gânduri. Si în special articlul scris de Iunius Brutus la adresa domnului Dr. Ilarion Pușcariu ne face să credem că la „Observatorul” s-au furisat nesec elemente streine, cari abusând de încrederea domnului redactor Barbu Mănești coloanele acestui șiară cu lucruri ne mai pomenite în șiară serioase. Înțelegem combaterea politicei opuse politicei urmărite de noi, și între impregiurările noastre, înțelegem și agitația cea mare a bărbătilor nostri politici. Nu înțelegem înse direcția observată în șilele din urmă, direcție urmată de șiară anarchist botizată șiară de revoluție. Nici odată n-am avut mai mare lipsă de a ne arăta bărbăti cu caracter și demnitate ca tocmai în criticele timpuri de acuma, și noaua față a presei române ne umple de bucurie.

Bucuria noastră crește văzând sinceră mărturisire a fratelui din Timișoara. Ca șiară ortodox „Luminătorul” se mărturisesc înaintea feței națiunii românesci. Suntem în preseara septembriei patimilor și prin sinceră mărturisire dovedim, că suntem pătrunși de însemnetatea șilelor ce vor urma. Da septembrie patimilor se apropi și în viața noastră politică. E bine să ne mărturisim cu mâna pe inimă, că să păsim cu față curată la împlinirea datorințelor noastre ca cetățeni ai statului. Ce vom face, nu scim încă, dar una o scim, și aceea este, că ori ce ținută politică vom avea, o vom urma cu față cinstită. Onoare „Luminătorului.”

Trăim în timpurile cele mai critice. Situația politica și urmăresc calea, și noi facem și de îesperiență, că soartea noastră merge tot spre mai reu. Ca națiune plină de viață cu trecut destul de trist și cu viitorul de anur după cum dice poetul nostru, ca națiune avem și noi dreptul să fim considerați, se participăm la dirigerea soartei noastre proprie și a statului. Tristul nostru trecut însă apăsa și acumă cu greutate de fer asupra umerilor nostri. În era robiei noastre — până la anul mantuirei — inteligența noastră trecea în castrele streine ca ea să înmulțească numărul apăsătorilor nostri. Din ea se recruta tot ce avea Ungaria mai nobil, și nouă încă și astăzi ni se umflă peptul când pronunțăm numele bărbătilor desertați din castrul no-

stru. Unica noastră scusă este: așa era spiritul timpului. Si cu aceasta trebuie să ne mulțumim, dacă voim să susținem cu ori ce preț onoarea standardei națională, după cum o a stipulat șiară noastre care trăiesc și astăzi în iluziuni. Așa stam în trecut. Acuma când ar fi să ne impunem și noi, când ar fi să luăm parte la dirigerea soartei noastre facem neșocată greșeală, că ideile noastre despre cum, înțelegem politică, le îmbrăcăm în haine de tot murdar, și astfel ne presentăm, în față lumii ca oameni cu puțină demnitate și și mai puțină seriositate.

Această stare de lucruri nu se mai poate suștiene și nouă ne saltă în inimă vedând îndreptarea șiară românesci. Lucrul de treabă se poate apăra cu demnitate și seriositate, și cine recurge la mijloacele de până acumă, dovedește că nu este pătruns de sfintenia causei, în numele căreia și dă pe față toată golătatea caracterului și a educației sale.

Revista politică.

Sibiu, 28 Martie 1884.

Trăim în era crizelor ministeriale. Abia s'a complanat cea din Italia și firul telegrafic ne aduce scirea despre demisionarea ministerului Brătianu. În ședința de Luni a camerei române domnul Brătianu a propus ca camera să iae proiectul pentru revisiunea constituției în desbatere specială. Față cu această propunere domnul C. A. Rozetti, a propus desbaterea generală. Discuția asupra cestor două propunerii a fost foarte animată și în cele din urmă se primă cea a domnului Rozetti. Urmarea fu că domnul Brătianu și-a dat demisiunea.

Nu se scie cum s'a complanat această afacere. Divergență de păreri între cei doi amici politici se observă mai de mult. În special în privința revizunei constituției șiară domnului Rozetti a ataçat cu violentă guvernul domnului Brătianu.

După telegramele de aji senatul cu unanimitate a votat încredere cabinetului Brătianu și l-a rugat să se revoace demisiunea. Asemenea și camera cu 98 de voturi contra 25 cari sau abținut dela votare și-a manifestat încrederea în cabinetul actual. Se crede că în urma acestor manifestări de aderență cabinetul și va retrage demisiunea.

A doua criză a erupt în Berlin. Bătrânelul Bismarck voiesc să și reserve numai portofoliul exteriorului imperiului toate celelalte se le pună în alte mâini mai puternice.

FOITA.

Conferența dlui Marian.

Generația veche și generația nouă.

Conferența anunțată de d. Marian pentru Marți, 21 Martie, era așteptată cu nerăbdare.

Titlul era bine ales și de natură a lumina pe cei din feluritele clase ale societății, care erau prezenti. Fiecare sășteptă să asiste la un studiu social bine definit între vechia și noua generație.

După noi conferența n'a răspuns tocmai bine adăstării publicului.

Așa avă prea multe critice de făcut plăcutului conferențier, pentru că să nu înceapă prin a da lui Cesar ceea ce aparține lui Cesar oprind o mică parte din apreciaționile ce voi face și impresiunile mele personale, pentru sfârșitul acestui articol.

Dechiar prin urmare că conferența d-lui Marian este un pamphlet politic, care amintesc pana lui Cormenin, însă — pe căi îmi vine în ajutor memoria — imi pare că marele pamphletar francez nu și recita producționile literare de această natură în sala unui Atheneu, adecă înaintea unui public care caută să văcăiească lupta politică prin cea intelectuală și care nu vine acolo spre a asculta cetarea unui violent articol de șiară.

Defectul capital al conferenței d-lui Marian este tocmai tendința generației actuale — tendință, pe care conferen-

ciarul a căutat să o băcioiească — aceia să face din literatură, din studiul social și economic, un fel de saladă politică, un fel de pomelnic al credințelor sălăparonului politic.

Partea cea mai frumoasă a conferenței d-lui Marian este cea dintâi. Aici, a uitat un moment pe cei „mâniști” d-o văpseală politică și să a preocupat de vechia generație. Cuvintele d-sale sună la urechile auditorului ca o plăcută și armonioasă melodie, când ocupându-se de d-nii Golescu, Eliade, Alecsandri, Câmpineanu, Ioan Ghica și alții, urmărindu-i pas cu pas în viață lor intelectuală, și ridică ochii cu o amoroasă adorație asupra acestei constelații, care în timp de o jumătate de secol a lucrat pentru refinarea naționalității noastre și a făcut pe străini să înceapă să cunoască pe vechia, nobila și uitata fizică a Romei.

Pe căt se urcă Domnul Marian, în partea cea dinăuntru a conferenței sale, pe căt găsește cu succes cuvinte poetice și patriotică, pe atât să a coborât în partea a două. Luat de vîrtejul politic, care lă preocupa, a uitat cu desăvârșire scopul conferenței pentru a recita ceea ce ceterim în toate șilele în șiară noastre, păstrând însă — o recunoștere — un limbaj distins, o formă corectă plină de spirit și de anecdote, care i-a atras aplausele publicului.

Domnul Marian n'a văzut în generația actuală de căt o adunătură de parveniți facând politică practică, și sacrificând totul pentru interesul personal.

După d-sa, generația sa a legănat în leagănul de mătase, ce i-a lăsat vechia generație și seamănă astăzi cu

omul în vîrstă care nu încetează de a trăi în casa și din munca părintească.

Multe adevăruri a grăbit dl Marian, însă a fost prea exclusiv în conferența d-sale și-a arătat cum dice francezul: „Ou le băt le blesse.” Ar fi trebuit, credem să aleagă neagră din grâu, precum facuse pentru vechia generație și să-și aducă aminte de nume ca acele ale lui Laurian, Hasdeu, Maioraru, Pogor, I., Negruzz, Mircea Rosetti, Schelelli, Misser, Aman, Grigorescu, Georgescu, Urechia, Eminescu, Aron Florian, Șerbănescu și mai mulți alții. Ar fi trebuit să nu uite că pe lângă cei cu cisme ascuțite, cu tocările late și pantalonii lipiți pe pulpă, care umblă după o funcție bănească sunt și cei cu cisme ordinare, care sacrifică măririle politice pentru producționile intelectuale; că pe lângă căi va păsi pe pulpă cu părul lipit pe frunte sunt și căi-va poeți cu părul neticlit. Ar fi trebuit să nu uite că chiar d-sa a avut căi-va ceasuri de desmerdare literară și că în acelea ceasuri a uitat ceea ce numește astăzi „văpseala politică.” Sub aceasta faza ar fi trebuit să ne facă la Ateneu un studiu comparativ între vechia și noua generație. Ear dacă frâmantat de boala unei părți a generației, despre care se plâng, voia cu ori ce preț să-și verse focul, ar fi fost mai nimerit să ceară ospitalitatea vrăunii șiară, ce este contra tuturor celor care nu merg cu drapelul său și această ospitalitate nu i-ar fi refuzat.

După „Telegraphul”.

Max.

Motivul retragerei domnului de Bismarck ar fi se fie sdruncinata lui sănătate. Cu privire la acest obiect diariul „Nord deutsche Allgemeine Zeitung“ scrie că pasul acesta al omului de fer nu va schimba întru nimică constelația politica. În dilele din urmă principalele de Bismarck a fost de tot bolnavios și se temea lumea că el nu va mai putea eșa din vara aceasta. Întoarcerea sănătăței spre bine îl silește să se abstînă dela preamarile încordări. „Si rezervă deci numai afacerile imperiului din pricina, că puterile respective guvernele europene au încredere în persoana dênsului și această încredere este de natură personală, care nu se poate transmite asupra altor persoane.“

Nu se indoit nimenea despre încrederea cu care privesc guvernele europene asupra domnului de Bismarck, întrebarea poate fi numai: cu ce încredere privesc dênsul la guvernele europene. Un asemenea limbaj satiric din partea bărbatului care dirige soarta Europei încă va fi însemnat ceva. Nouă ne vine în minte ilustrația unui diariu vienez unde e prezentat Bismarck gol goluț, cum lăsat Dumnezeu despoiat de toate titurile și rangurile. În această poziție dice el către cei din jurul lui: Acum nu mai am nici un titlu, stă numai Bismarck înaintea Voastră. Mai aveți ceva de a pretinde. Mai la vale se dice că Bismarck nici odată n'a fost mai puternic ca în acel moment.

E ceva caracteristic că de câte ori se vorbesc de crise în Berlin, totdeauna se vorbesc de crise și în Belgrad. Coïncidența aceasta ne revoacă în memorie mania unor bărbăti de stat unguri de a pune Ungaria în paralelă cu Anglia, în ce privesc instituțiunile liberale. Dacă e permisă una, de ce se nu fie permisă și ceialaltă. Destul că de astădată e vorba de demisionarea primariului din Belgrad. Luni a votat toți locuitorii din Belgrad îndreptările la votare. Resultatul fău neresultat, căci numărul voturilor n'a dat majoritatea absolută. Unde va ajunge această criză vom vedea la adoua votare a alegătorilor din Belgrad. De să va complica în pace această criză, atunci ne putem accepta la o pacnică deslegare și a celei din Berlin.

Moderati și șioviniști*

Când am înființat această foaie, și am desfășurat programă moderată publicată în numărul prim, am făcut aceasta în credință, că vom pune și noi o peatră la conțelegerile popoarelor, ce locuiesc în această țară și vom mijloci ca români să easă dintr-o direcție greșită, ce nu li-a adus până acum, decât pe tot anul numai desastre din ce în ce mai mari.

De o parte binele general al țării, prosperarea patriei: de altă parte progresul românilor, ridicarea stării lor scăpătate, ne au îndemnat să intrăm pe terenul luptelor politice.

Am scutit noi înainte, că greutăți se vor ridica și din partea Ungurilor, cari nu bucuros stau la vorbă, când este să se discute de largirea drepturilor naționale; și din partea românilor, cari până acum erau dedați la unele „ilusiuni“ nutrită încă de pe timpul împăratului Napoleon de căre așteptau ridicarea popoarelor latine, și în special și a poporului român din Orient. Ilusiuni încă de pe acel timp, când și Ungurii esilați luptau în străinătate pentru deplina independență a Ungariei.

După ce însă faptele împlinite de atunci au trecut la ordinea zilei atât asupra ilusiunilor maghiare cât și celor române, noi am cugtat, că timpul a sosit deja, ca aceste două elemente să studieze situația cu sânge rece punând la o parte speranțele vane din trecut, și să vadă; că interesele mai înalte de existență ale ambelor popoare pretind imperios această bună-întelgere.

Dela unguri, cari au o scoală mai vechiă în politică și au o experiență mai mare decât români am acceptat și așteptăm cu tot dreptul; că ei, cari sunt atât de buni și infocați patrioți, să prevadă, că chiar în interesul patriei comune este, ca poporul maghiar și cel român să încrede odată cu dușmaniile și se caute firele naturale ale unei bune-întelgereri.

Elementul românesc e mult mai numeros, mult mai valoros, mult mai docil și inteligent în această țară, decât ținuta lui să nu aibă pond în viață publică politică a acestei țări. Români ca în trecut pot mult bine face și în viitorul țării și elementului maghiar în specie, ce are chiemarea conducerei în intru: dar români și unguri împărechiați pot strica mult intereselor generale a țării; neintelegerile pot veni ușor în favorul inimicilor noștri.

De aceea ori ce ar bucina foile din Timișoara și Brașov, maturitatea politică a Ungurilor nu poate un moment declina de a vedea și constata, că aceste două elemente sunt chiemate să se înțelege și încă acumă, când prima scenă din cestiunea orientală să termină, și scena a doua, ce ar avea să se joace pe conta noastră a românilor și ungurilor, încă nu s'a început.

Foile române provinciale menționate fac încercarea cea din urmă, și vin ce e drept, în luptă împotriva noastră cești dela „Viitorul“, mai mult însă pentru „onoreala drapelelor“ de căt din convingere firmă (tonul lor iritat aceasta dovedește). Rău ni se așteptă destul, atât și ovinismul maghiar cât și cel român! În căt astăzi mulți oameni scurți la vedere încep să trage la îndoială, că între Români și Unguri, — după cele întemplate — se mai poate ajunge oare vrăjitoare?

Prin urmare noi dela unguri așteptăm că ei în casuri concrete să-și arate bunavointă, dreptatea și equitatea față de români. Acestea dovedite din partea Ungurilor vor desarma cu desevirșire pe ultraști români, cari se nutresc numai din ilusiuni vechi, și luptă mai în colo „numai pentru că și în trecut tot așa au luptat, departe însă de a avea convingeția, că lupta lor poate se aibă cândva vre un rezultat bun....

Alegările dietali, ce se apropie vor da ocazia unei binevenite Ungurilor, ca și ei din partea să-și manifesteze ecuitatea și dreptatea față de candidați români moderați. Cărem și așteptăm, că bărbății moderați români, acolo unde majoritatea alegătorilor e compusă de români, fiind candidați, să fie susținuți chiar și din partea Ungurilor.

Estremii dintre naționaliștii români cu estremii dintre naționaliștii maghiari, precum vedem, și dau mâna bucuros. Ei vor lupta împreună; și credem, că simțul bun al alegătorilor i va lăsa pe jos, împreună.

Numai atunci se pot aduce așeđaminte bune în această țară, dacă odată elementele moderate își vor concentra puterile: ca să se scape de politicii visiunilor și ilusiunilor. Aceasta este, ce noi așteptăm dela România moderată, precum și dela Unguria moderată!

Dar să spunem, ce am așteptă noi chiar și dela români cei mai infocați naționali. Așteptăm, că ei în a lor jurnale să ia la critică obiectivă programă noastră din punct de către; să ne arate, care punct este greșit, și după a lor pricepere, ce ar fi să punem în locul lui? Să ne demonstreze cu argumente sănătoase: istorice, etnografice, statistice, politice, că elementul magiar și român nu sunt avizate a trăi în armonie, ci în ceartă și dușmani? Noi suntem capacitați, dacă ne vor convinge, că a lor modăitate și procedere e bună, noi declarăm, că vom fi atât de înțelepti, în căt ne vom schimba opinionea în mai „bine.“

Nu așteptăm însă, că în loc de a ne face o critică serioasă, în loc de a ne spune, cum și în ce punct al programei noastre suntem în rătăcire; să vină în jurnalele lor (de trei ori pe săptămână) pentru a ne face învective personale, că umblă după grația de sus, că suntem slugile altora, că ținem conferințe anti-române; că n'avem stilistică și ortografiă; că suntem slabii de politică, mai slabii încă și ca dlor. Lucruri, cari nime nu le crede, nici cei cari le scriu, și din cari noi alt-ceva nu putem profita de căt că dlor sunt incapabili de a purta o luptă politică serioasă cu alții, cari nu aderă la părerile lor.

Invectivele personale sunt armele celor slabii în credință. Noi ne-am dat nisună să face o critică obiectivă și serioasă a direcției passive de până acumă; n'am recurs însă la personalitatea grosolană, nici chiar atunci, când unii politici de ai nostri susțină chiar inima noastră și caracterul nostru românesc.

Poftim să citeze din foia noastră enunțările, puncte din programa partidei ce o reprezentăm, și să ne spună cu sânge rece, care este greșala noastră, în care am intrat după părerea lor?

Terminăm cu aceea, că elementele moderate române și maghiare să-și dea mâna pentru a împiedeca șireala înveală a șovinișmului! Că avem interes înalte de existență pentru a căuta buna înțelgere între elementele moderate române și maghiare: prin urmare în casuri concrete, și în special la alegările venitoare să ne arătăm bunăvoiea unui față de alții, sprințindu-ne reciproc. Că opiniile oamenilor șoviniști în loc de a ne descuragia, să ne îmbărbăteze tot mai tare: — Cu toții să manifestăm: că vrem să trăiască țara, și să dispară șovinismul!...

După „Viitorul“

— S.

Academia română.

Cetim în „Resboiu“:

Vineri 23 Martie MM. LL. regele și Regina au asistat la ședință publică a Academiei române, care sub președinta M. S. Regele a ținut dela oarele 1 și jumătate până la ora 4 și jum.

La deschiderea ședinței M. S. Regele a adresat membrilor Academiei următoarea cuvântare:

„Având onorul de a fi membru al acestei înalte adunări Regina și Eu venim totdeauna cu bucurie în mijlocul duminecii spre a asista discuțiile voastre științifice, care le urmărim cu un interes nefincetat. Însă cum poate să fie altfel, când lucrările de căpetenie ale Academiei sunt istoria și limba, temelele științei noastre naționale? Teara datoresce astăzi Academiei un sir de documente istorice, ascunse până acumă și care au fost scoase din întuneric, prin ostenelile neobosite ale membrilor ei, respândind astfel o nouă lumină asupra trecutului neștiutului românesc. Nu mai puțin însă trebuie să ne ocupăm de viitor... de limba noastră, care s'a păstrat neatinsă în câmpii roditoare ale Dunării în plăuirile mărețe ale Carpaților, aceste ținuturi înțântătoare descrise cu măiestrie și în o limbă așa de curată de poetul nostru popular V. Alecsandri. Ce sarcină mai dulce poate avea Academia, de cătă luană sub pasă sa aceasta limbă veche, pe care poporul o înțelege și iubesc? Menținem dar aceste frumoase expresiuni întrebuințate de străbuni și nu ne temem de cuvinte, care au capătat de veacuri impămentenirea. „Superflua non nocent“.

„Ce limbă are norocul de a dispune de patru cuvinte pentru o însușire, care trebuie să fie mandria fiecărui popor, care trebuie să fie scrise pe steagul fiecărei armate: voinicie, vitejie, bravură, eroism? Să ne ferim însă de o îmbelșugare de expresii moderne, care, nepunând o stăvile la timp, va înstrăina poporului limba sa.“

„Am fost indemnătă rostii aceste către va cuvinte prin dragoste, care o am pentru frumoasa și bogată limbă română și fiind încredințat că doarina Mea — îndrăsnesc a dice și a Academiei — nu va rămâne un „pium desiderium!“

„Supun dar la chipuirea D-voastră, dacă nu ar fi folosit de a face un fel de Etimologicum magnum Romaniae, conținând toate cuvintele vechi, care altminterile vor fi perdute pentru generațiile viitoare.“

„Verba volant, scripta manent.“

„Spre a sprijini această întreprindere, pentru care patru, cinci, sese ani vor fi trebuințosi, pun în fiecare an modestă sumă de sese mii lei la dispoziția Academiei.“

„Într'adevăr lucrarea aceasta este foarte întinsă, poate că nemarginată, să ne amintim însă cuvântul lui Horațiu: „Est modus in rebus, sunt certi denique fines“ și sunt convins că opera Academiei, care și va ridica și un monument neperitor, va fi încoronată de o isbândă fericită.“

Această cuvântare a fost primită cu un mare entuziasm.

MM. LL. Regele și Regina cu această ocazie au felicitat pe dl. V. Alecsandri pentru meritul său de a obținut reprezentarea pe scena teatrului a piesei sale în versuri — Fântâna Blanduziei — exprimând regretul de a nu fi putut assista la această reprezentare din cauza doliului curței.

Correspondențe particulare ale „Telegrafului Roman“

Dobâna 29 Martie (10 Aprilie) Stimate domnule redactor! Duminecă în 6 Aprilie c. n. confrații maghiari din cercul electoral al „Dobrei“ au ținut o conferință în opidul Ilia, cu care ocazie după cum am audit — au candidat de deputat deputat pentru cercul nostru electoral pe Szerey Aladár, fost pretore în perioada trecută aici. Am primit și eu un convocător subscris de Br. Bornemisza Tivadar și m' am dus împreună cu alți doi tovarășii la Ilia, nu însă de a participa la conferință, ci fiindcă era să dețină, când firesc se învertesc și acolo mai multă lume decât de obicei — pentru de a vegheia, ca să nu rătăcească unii dintre cei mai puțin inițiați, după cum dorere! am trebuit să aud că ar fi și rătăcit. Nu vorbesc de oficiali, căci această pot fi buni români, dar le sunt mâinile legate, ci de oameni independenti. Nu m' am înșelat în presupunerea mea, căci starea noastră culturală în ținutul Iliei e în adevăr de plâns.

După cum sum informat conferința a ales pe subscrisul pentru ținutul Dobrei de vicepreședinte al unei comisiuni, care să lucre în direcția concluziei de sus.

Nu înțeleg cum aceea adunare a putut alege în comisiuni persoane, despre cari n'a fost convinsă că

* Recomandăm acest articol alegătorilor.

primesc atare onoare, nu înțeleg, cu deosebire cum a putut cădă o asemenea onoare asupra persoanei mele, despre care susțineau până că sum în stare a înghiți toti maghiarii. Dar ce se faci multe se pot în sesonul campaniei electorale! — Afie onoarata conferință, că chiemarea mea de preot român și trecutul familiei mele nu mi permit a primi atare onoare din partea compatrioșilor maghiari până atunci, când vor începe, a cunoasce că trebuie să facă românilui acele concesiuni, ce le pretinde dreptatea și equitatea! In fine dice proverbul român că: „nu este bine a mânca dintr-un blid cu domnii.“

Aceste řiruri, vă rog Dile redactor să binevoiți ale publică în jurnalul ce redigeți ca nu cumva, dânduse alarmă că după obiceiu — despre conclusul conferenței amintite, publicul nostru cetitor să mă creză că desertor din castrele noastre.

Prinții Dile redactor încredințarea deosebitei mele stime.
Romul de Crainic.
protopresbiter.

Incendiul dela palatul universităței din București.

În ședință de Sâmbătă a adunării deputaților, d. I. Radulescu semnalând incendiul dela universitate dice, că acest incendiu ca și cel dela d. Rosetti dovedește, că rea e organizarea actuală a pompierilor, cari sunt artilieriști, ear nici de cum pompieri. Dsa roagă Camera a trece în secțiuni spre a se rosti asupra unei moțiuni de mult depusă în privința reorganisării corpului pompierilor.

D. N. Istrati declară, că pompierii își au făcut datoria, dar din cele următoare se dovedește că nu mai avem oameni speciali pentru stingerea focului. Dsa depune un proiect de lege pentru scutirea pompierilor de serviciul artilleriei teritoriale.

D. T. B. Lătescu găsește, că pompierii și-au făcut datoria, dar din cele următoare se dovedește că nu mai avem oameni speciali pentru stingerea focului. Dsa depune un proiect de lege pentru scutirea pompierilor de serviciul artilleriei teritoriale.

D. N. Ionescu dice, că nu e numai un sinistru material, ci un sinistru moral. Senatul numai poate funcționa. Senatul nu poate delibera, numiți dar o comisiune, care să ajute pe guvern a găsi mijloacele, pentru ca să pue machina legislativă în poziție de a funcționa. Perderile de altă parte sunt mari și ireparabile, căci colecțiunile științifice perduite, nu se pot lesne înlocui.

Discuția urmează, mai luând parte d. I. Radulescu, care propune Camerii, să treacă în secțiuni de urgență și d. prim ministru, care dice că e de părere a se desparti serviciul de pompieri de cel al artilleriei teritoriale și scie că în favoarea armatei va fi aceasta, nu înse poate și în favoarea orașelor. Dsa se așteaptă se aducă omagie pompierilor pentru curagul ce a arătat, căci i-a văzut asvirindu-se dela al treilea etaj. Dsa primește, că artleria să fie desființată din serviciul pompierilor dar respunderea să fie a Camerei.

Indată ce incendiul a început a se mai potoli s'au luat măsuri din cele mai serioase pentru asigurarea colecțiunilor museului de antichități, care s'au scos întrregime din edificiul incendiat.

Informațiunile noastre de Sâmbătă dim. sunt confirmate prin scrisore, ce primim acum în urmă. Erbariul lui Brândă, care era adus și aședat numai de căteva zile în localul museului de științe naturale și care reprezintă o muncă neintreruptă de aproape două-deci de ani, a ars cu desevârșire împreună cu o parte din biblioteca museului, care cuprindea lucrări de mare însemnatate privitoare la științele naturale.

Colecțiunile museului de antichități au început să se așeze în localul Creditului funciar rural, care au fost pus la dispoziția directoarei muzeului de către d. D. Sturdza, președintele acestui credit. Obiectele, care fusese transportate în mod provizoriu la Eforia spitalelor, precum și la spitalul Colții, se aduc de asemenea la Creditul rural.

Până acum nu s'a putut constata nici o perdere în colecțiunile museului, care au fost pădute cu cea mai mare îngrijire. În tot timpul, d. Tolescu, directorul muzeului de antichități, a supraveghiat de aproape atât transportarea, că și așezarea colecțiunilor în nouă locație, ce li s'a destinat. Dacă există în adevăr vrăjă perdere, aceasta nu se va pute constata de căt mai târziu, când se va face inventariul obiectelor.

Scoala de frumoase arte a suferit căteva perdeuri; mai multe tablouri și vre-o căteva mulagiuri de statuie au fost deteriorate. Galeria de tablouri și colecțiunile muzeului de științe naturale au fost

mai norocoase; până acum nu s'a putut constata nici o lipsă în colecțiunile lor.

Pe de altă parte, colecțiunile Academiei române, cari ocupau aripa stângă a palatului universității și care de asemenea pentru un moment au fost dusă la Eforie și la Colțea, au și început să așeze din nou în localul, pe care-l ocupau mai multe. Și aci nu s'a constatat încă nici o perdere cu toate acestea multe documente se dice că au fost deteriorate din cauza trecerii lor prin multe mâini.

Biblioteca centrală, din care după cum am spus nu s'a scos nimic în tot timpul, căt a ținut focul, n'a suferit cea mai mică perdere, aripa în care densă e instalată fiind cu totul crucea de incendiu.

— D. locot. N. Niculescu, care să distins mai cu deosebire cu ocazia incendiului, a fost dus la spital în urma unei răceli serioase, provenite din cauza multei ape turnate asuprăi.

— S'a luat otărirea ca în trei sau patru zile să se repară sala cea mare a ședințelor Senatului, ear până atunci ședințele se vor ține la Ateneu. Pentru această reparare Senatul a cerut dela ministerul de finanțe un credit de 2000 lei spre a se putea începe lucrările.

— În momentul de a pune diariul supt pressă focul dela palatul Universității este cu totul stins; pompierii se ocupă a curățării partea incendiată, plină de dărămături, de scânduri și de bârne arse.

Obiectele scoase, și cari se aflau în fața palatului, sunt toate ridicate.

Din norocire, nu s'a întâmplat nici un grav accident de persoane, trei pompieri au suferit numai oare-cari contusiuni cari nu prezintă nici o gravitate.

— „Națiunea“ de aici publică în capul foii că în urma arderii palatului Universității, toți români trebuie să pună umărul, ca să ridice din cenușe templu științei și al luminei. Să se deschidă supt scripții în toate masele, să se organizeze sărbători și reprezentări teatrale spre a se elădi din nou palatul Universității.

D. Dimitrie Brătianu se înscrise cu 1000 lei.

„Românul.“

La situația scaunului Papal.

Lugojel, 4 Aprilie 1884.

În secolul al 19-lea fu acest scaun în chip neînțător scuturat la anul 1802 Papa Piu al VII-lea încoronă pe împăratul Napoleon, ear la anul 1808, după pacea dela Tilsit, începă Napoleon prin generalul Trias a gigantă pe Papa, ordinând acestuia să introducă milizia papală restrângându-i chiar și presa, în fine îgoni căpătă Cardinali, în 7 Aprilie veni un oficer francez și cere dela gardă papală intrarea în palat, oficerul Sizeran i permisă dar numai lui singur nu și companii ce-l însoția, ear acesta văzându-se în portal face semn companiei, și aceștia cu brachii ocupă palatul, ordinând milizia papale că pre viitor va sta sub comanda celei franceze, atunci ordonă că el Napoleon numai sufere, ca Papa și Dieceșan să nu fie supuși împăratului, în a căruia țară sunt nașuți, și el doresce ca Papa să fie că și în cele opt secole prime numai episcopul Romei. La toate ilegalitățile acestea Papa răspunde că se mărgărește în speranță, că toți căpătă pentru dreptate sunt persecuți, vor fi fericiți. Ear despre curațenia bisericii Galicianice, Papa mult se rădimă pe clerul Galician, că acela nu va rupe cu Papa făcând Schismă, declarând înalt și tare, că nici când nu va intra în confederația Italiei neprimind codicul Napoleon. El doresce numai pacea popoarelor, pentru care din teritoriul papal renunță la benevent și Ponte-Coro. Ear ocuparea statului papal nu e învingere, ci usurpare.

Prin acesta se declară resbelul și generalul Miolis ocupă statul papal dând apanasi de 300 mii de scuzi Papei. Prin ocuparea aceasta se mărește statul Italiei.

Acest secol dar avea să pună sub picioare puterea papală, care de secol a posedat. Înfrânt cum era în timpul acela, Papa ordonă prin cardinalul Gabrieli tuturor ofițerilor papali, ca pre viitoru că și până aci, numai în numele lui să le poarte, ear nu în numele francezului, ordinând totodată tuturor supușilor papali ca jurământul de fidelitate să nu-l depună, ci numai pentru o pasivitate, pentru că dacă ar jura credință neclatită ar fi în contra legilor Deceșii. Acest ordin cu mare supunere l'au executat supușii papali. De aceea Napoleon ordonă ca Papa să fie transportat la Savona, ear de aci la Fontainebleau în Franța. Acăi fu la anul 1812 cercetat de împăratul și împărăteasa, unde i s'a pus spre signare un nou concordat, care și rămasă lumii

necunoscut, se dice că în acela ar fi cerut Napoleon ca Papa se desfacea nunta, când aceea după 10 ani de viață ar remâne nefructiferă. Cu toate că împăratul la anul 1810 să așteptă în față finalului cler în mod suprătoriu dicând: Nu știți ce a diu Christos: Împăratia mea nu-i din lumea aceasta, și voi vă amestecați în împăratia mea luminoasă, voi nu voi fi să fiți supuși împăratului, dacă voi nu vă supuși, veți fi pedepsiți în lumea aceasta de legile țărei, ear în cealaltă lume condamnați, voi mări puș sub anatemă. Cine a dat papiilor puterea aceasta, arătați-mi în Evanghelie? Sub Ierarhia papală să apropie focul în Europa, voi vi săi cu puterea Papilor Gregor al 7-lea, Bonifaciu al 8-lea, Benedict al 14-lea și Clemente al 12-lea. Vă înșelați vermi și încăpăținaților.

Acest resonament l'a facut Napoleon întărit de epistola papală din 7 Martie, în carea se cuprindea procesul pentru ocuparea statului papal, în care întrebuiță Papa expresiunile: Tu abusezi de puterea ta, căci în picioare cele mai sante datorințe, punându-mă în neplăcuta poziție a întrebuiță, atot puternicia D-Deescă, care e pusă în mâna mea, așa: (deslegarea de jurământ.) Căci însuși Napoleon recunoaște, că Christos a diu: Împăratia mea nu-i din lumea aceasta, prin urmare dela D-Deu este, căci diu: „Au nu voiu pute ruga pe tatăl meu și-mi va pune mai multe legioane de ingeri spre apărarea mea“ dar aceasta n'o fac pentru că se cade să pătimească fiul omenesc.

Împăratul Napoleon puse deci jurământul la încoronare, că va apăra și respecta biserică catolică, ear prin sceptrul a crea legi și în numele lui D-Deu a guverna, pentru că apostolul Pavel diu: tot omul să fie plecat stăpânei, că aceea dela D-Deu e rănduită. Si domnitorul, care pune jurământ în numele legii creștinesci a guverna nu e datoriu cu stimă către biserică creștină? pe această putere Papa însărcinat cu Custodia între popor și domnitor împlinesc misiunea de sus a împăratiei cerului. Că a abusat Papii de sus semnătă de puterea lor e adeverat, căci sub regale Spaniei Ferdinand al V-lea numit catolicul la a. 1480 se permitea Papei Sixtus al IV-lea investigația care mult sânghe inocente costa Spaniei, acesta după părerea Papilor e a se computa scopului, și era îndreptat în contra Arienilor și Africilor pagani. Deci secolul present are să juudece faptele Papilor, și Papa Leo al XIII-lea se supune fară condiție acestei judecări seculare. El va părăsi Roma, pentru ca să ceară scutul Austriei.

Deci sub timpul împăratilor Idoli puțină vărsare de sânghe să a facut pe conta D-Deescă, oare să fie cea de sub investigația numită mai multă?

Deci cine ar fi chemat acum, după ce potestate și independență Papei va fi ruptă, a recurge în ajutorul vre-unui popor asupră, cine ar mai sta în serviciul omenimii, cu fi poate omenimă multă libertatea, civilizația și cultura? Cine ar mai trimite misionari la popoarele selbatice, din Africa, India și China, deci perirea și nimicirea bisericii creștinesci va fi mare scădere omenimii.

Se poate, ca să dică cineva, că prin știință, cultură și civilizație prezentă, chiar să peară biserică creștină, omenimă tot nu va peri. Acela se înșăla, căci despartita fiind omenimă fără de credință libertății creștinesci, căci dice Hristos: Cine vrea să se mantuiască, să-și ia crucea să vină după mine, și nu este păcătos, care pocăindu-se să nu dobândească împăratia cerului. Deci când aceste percepte vor peri, cine va mai pute opri currentul nenorocirilor în care s'ar arunca omenimă, căutând fie cine interes particular, aceasta ne învăță Istoria evreilor căci văndând interesul particular, se resfiră pe fața pământului. Ce ar face aceștia, dacă ei intră în teză singuri ar locu, aceștia ca amfibiele să arătă. Căci ei n'au credință în pocăință, și nu sporează viața eternă sufletească. Deci dar că biserică creștină nu va sta libără pe temeiul perceptelor D-Deescă, ci va atârna absolut dela puterea luminoasă, aceea o vor trage pe valurile nenorocirilor luminoase și ea nu va mai pute fi casa lui D-Deu pe pământ, ca să scutească seminția omenească.

Ioan Bontilă,
preot.

Varietăți.

* (Convocare.) Alegătorii români din ambele cercuri electorale ale Orașului Sibiu, aderenți ai programelor naționale din 1881 sunt invitați să intre în Dumineacă în 13/1 Aprilie a. c. la 4 ore d. p. în sala „Grădinei Flora“ (Schewigasse Nr. 3), pentru alegerea alegătorilor la conferența generală națională.

Sibiu în 9 Aprilie 1884 st. n.
Dr. Aurel Brote,

Dr. Nicolae Olariu,
secretar.

* (Diaru de d.) „Gazeta Transilvaniei“ cu 1 Aprilie a. c. începând va apărea în toate dilele de lucru. Domnul Aurel Mureșanu anunțând aceasta publicului român, ne spune, că constituirea biroului redațional se va face cunoscută preste căteva dile. Salutăm din inimă această imburătoare scire, și când vom săi precine se salutăm în biroul redațional, îl vom saluta cu toată căldura inimii noastre.

* (Convocare). În urma însărcinării conferinței mai multor alegători români din Cottul Hunedoarei ținută în Deva la 21 Martie a. c. avem onoare a convoca pre toți alegătorii români din cercul electoral al Dobrei la o adunare pe 3/15 Aprilie a. c. la 4 ore p. m. în otelul din Dobra.

Obiectele acestei adunări vor fi a) constituirea comitetului cercular electoral b) alegerea a doi membrii pentru clubul central electoral cu reședință în Deva; c) alegerea a doi delegați la conferința generală, ce se va ține în Sibiu.

Dobra în 8 Aprilie 1884.

R. Crainic, protopresbiter.

G. Susman, dir. scol.

I. Petroviciu, comerciant.

* (Concert). Concertul Reuniunii române de cântări din Sibiu anunțat pe Sâmbăta florilor s'a amenat din cauze nprevăzute. Timpul, când se va aranja acest concert și programul se vor anunța la timpul seu.

* (Cas de moarte). Ioan Misiciu deputat dietal a reșosat în dilele acestea în Budapesta.

* (De ale timpului). Frumosul timp din dilele trecute s'a schimbat în ploaie și vînt. Falnicii Carpați sunt încărcăți de zăpadă până în poale și din când în când ei ne trimit și nouă din prisoșul lor, ca să nu ne uităm prea curând de earnă.

* (Cronica Iudiciară). La judecătoria de ocol Alsergrund, spălătoarea Anna Blau a intentat un proces în contra bucătăresei Rosa Roth, plângându-se că numita iar fi sustras o scrisoare, la care era alăturat un bilet de intrare pentru balul de casarme, arangiat de supt-oficerii regimentului. În timp de mai multe luni (dice actul de acusare) am făcut mari economii, adunând crucea cu crucea, adi-

unu mână doar, pentru că se me pot duce cu iubitul meu serginte la balul supt-oficerilor. Acusata nu numai, că mi-a stricat totă placerea prin sustragerea scrisorii, ci mi-a pricinuit și o pagubă pecuniară foarte simțitoare pentru mine, care mi căstig esenția cu sodoarea frunței mele, căci după ce a trezit carnavalul și am intrat în post n'am ce să mai fac cu toaleta de bal, și totă cheltuiala făcută pentru dânsa e perdută. Afără de aceasta m'a vătămat și în simțemintele mele cele mai delicate: fiind că n'am facut onoare invitației cu venirea mea la bal să supeream amantul meu și m'a părăsit.

După cetirea acuzației, judecătorul întrebă pe Rosa Roth, ce intenționare are să facă. „Domnule judecător“ respunde bucătăreasa, „întrebă pe toate slugile din casă și din vecinătate și vei afla, domnule, că nu sunt o femeie rea, cum vrea se mă arate jăluitoarea, nu sunt nici pismă, nici intrigantă și nu e vina mea, dacă sergintele și-a schimbat gândul și nu mai vrea se scie de Anna. Să vedeați cum s'a petrecut lucrurile și vă veți convinge că mă căzupe nedrept. Trebuie să știți că bucătăria mea e cam întunecoasă, și numai acest întuneric este de vină că n'am putut ceta adresa scrisorii, ce mi-am înmănat factorul. Negreșit că mi-am închipuit că biletul de bal trebuie să fie pentru mine, fiind că balul era aranjat de supt-oficeri și fiind că sergintele meu mă întrebăse, dacă nu mi-ar plăcea să mă duc la bal.“

Jeluitoarea: „Minte nerușinata; să nu credi că judecător ceea ce dice. A făcut-o intradins, de pismă, intriganta, ca să mi-ea pe amoresul meu și vă! a isbutit în scopul ei, reușitoasa. (Lăcrămănd). M'am bucurat aşa de mult, mai mult de cătă și putem să spui, gândindu-mă la acest bal; l'am visat în toate nopțile; am cheltuit săse deci de florini pentru toaleta mea și nici n'am plătit-o toată, mai fiind datoare vr'o două-deci de florini. Ei bine, sosescă diua balului; aștept, Dumnețeu scie, cu ce nerăbdare, dar în zadar, biletul ce mi-l făgăduise amoresul meu. Cu inima sfâșiată am petrecut toată noaptea în lacrami. (Plângând mai tare) A două di, drept bal, ah! ah! primesc o scrisoare dela iubitul meu — ah! ah! el nu mă mai iubesc!

— în care îmi dice, că, dacă cine va ru voiesc să facă onoare unei invitații, buna-cuvîntă cere că cel puțin să răspundă și să înapoieze biletul, caracterul lui nu-i permite a mai fi în relație cu o fată, care nu cunoaște nici cele mai simple reguli de bună-cuvîntă și că — o! ah! ah! — de acum nainte să lăsă în pace și nu mai vrea să scie de mine. Ce săd, acum d-le judecător? Totmai după ce am primit această scrisoare, să descoperit lucrurile; tocmai atunci, când era prea târziu, am aflat cum că Rosa mi-a sustras scrisoarea și biletul, și vă de mine! n'am fost la bal, am cheltuit o sumă de bani și mi-am pierdut și amantul. Ea a făcut toate acestea; pe când eu plângem acasă, ea a dărâtuit la bal cu biletul, ce mi-a sustras și cu sergentele mele!“

Ana Blau a dobândit o slabă măngăiere: judecătorul a osândit pe Rosa Roth la un arest de trei zile pentru violarea secretului scrisorilor.

„Telegraphul.“

Loterie.

Mercuri în 9 Aprilie 1884.

Briinn: 72 26 6 32 17

Bursa de Viena și Pesta.

Din 8 Aprilie n. 1884.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	122.—	121.90
Renta de aur ung. de 4%	91.50	91.85
Renta ung. de hârtie.	88.60	39.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	95.90	95.75
II emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	117.50	117.50
Achiziții de bancă de credit aust.	319.25	319.70
Achiziții de credit aust.	321.20	320.50
Înmarșul drumurilor de ter ung.	141.40	141.25
Obligații uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	100.40	100.50
Obligații uni, cu clausula de sortire	100.25	100.—
Obligații urbariale temeșiane de	100.—	100.25
Scriuri ungurești cu premii	99.50	9.50
Sorti de regulare Tisei	116.90	117.90
Datorie de stat austriacă în hârtie	114.80	115.25
Datorie de stat austriacă în argint.	79.85	79.80
Renta de aur austriacă	8.95	80.75
Sorti de stat dela 1860	101.70	101.30
Scriuri fonciari ale institutului „Albina“	137.—	137.—
Datorie de credit aust.	79.80	79.80
Gaibin.	5.69	5.69
Napoleon	9.60%	9.60
Londón (pe poliță de trei luni)	121.35	121.30

Nr. 301—1884. [701] 1—3

Prolungire de concurs.

În urma concursului publicat în foia archidiecesană în Nrii 86, 87 și 88 ex 1883 nevindește nici un concurent la stația vacanță de paroh în Osoiu, în urma încuviințării Preverăvabilului Consistoriu dela 15 Noembrie a. c. Nr. 3948 B. se prolungește concursul încă cu 30 de zile dela prima publicare pre lângă condițiunile espuse în primul concurs.

Cs. Giurgesci la 1 Martie 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac-
tului Deșulu.

Constantin Bodea,
adm. ppresbiteral.

Important !

Cititorii nostri care doresc a avea gratis un ziar-Popular precum și un supliment de modă care coprinde și note musicale, să bine-vioască a trimite o carte postală cu adresa D-lor, către administrația „Necesarului“ București. [701] 5—5

Cărți bisericești, literare și scolare.

Dela

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ ÎN SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 47

se poate procura:

Portretul fericitului archiep. și metrop. Andreiu bar. de Saguna în mărime de 50 × 66 cm. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.

Portretul Esc. Sale archiep. și metrop. Miron Romanul. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.

Portretul P. S. domnului episcop al diecsei Caransebeșului Ioan Popasu. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.

Portretul marelui mecenat Emanoil Gojdu. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.

Condice scolare: Registrul, Matricula scolarilor, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr.; Catalog de clasă legat din 10 coale 35 cr., din 15 coale 45 cr., din 20 coale 55 cr.; Chronica scolară, Protocol de clasificare, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr. — Consemnarea pruncilor obligați a frecuenta scoala, Conspect despre absenții, Conspect sumaric despre absenții scolarilor pentru protopresbiteri, coala à 2 cr.

Instructiunea pentru manuarea condicelor scolare 20 cr.

Litere mobile pentru mașina de ceteri, după ortografia fonetică, 145 bucăți. Prețul 2 fl. 50 cr.

Catalogul cărților gratis și franco. [679] 4

Comandele se efectuează numai prelăngă rambursă (Nachnahme, Posta Selvétel), computând 10 cr. pentru pachetare.

O înlesnire mare la comande mai mici sunt asignațiile postale, cu cari se poate trimite suma pentru cărți comandate, adăugându-se și porto postal.

Tipărituri pentru protopresbiteri și parochi.

Eu Wilhelmina Rix

declar prin aceasta publice, că ca vîndava Drului A. Rix sunt singura și unică, care prepară Pasta originală, fină și nefalsificată. Această Pasta cunoștează în toată lumea, de 100 de ani încoace cunoscută și în cercurile cele mai înalte, delătură cu garanție, petele de pele, ce ies vara, coșurile, semnele de vîrsat, delătură roșată de nas și de mâni, găuri de vîrsat, cu un cuvânt ori ce necurățenie din față. Fel de fel de documente ale profesorii renunță despre bunătatea și folosul acestei Paste stan la dispoziție în destările ori cui ar voi să le vadă. Pielea devine prin pasta de nou moale și delicată și luncioasă, și ferată de crete până la bătrînețea cea mai înaintată. Această pasta, numită de popor pasta cea minunată, este adorată foarte mult de damele din Viena, căci succesul e surprizător. Prețul cu expedieție cu tot într'un pachet sigilat 1 fl. 50 cr. Fără sigilul și subscrisea Dr. Rix să nu primească nimenea pasta. [710] 1—6

● Wilhelmine Rix, vîndava Doctorului. ●

Wien, Stadt, Adlergasse, 12, im eigenen Hause, 1. Stiege, I. Stock.

În Transilvania: Alba-Lulia Sieg. Michellyes, Apoth.; Ciuj Nicol. v. Szeky, Apoth.

Caiete de seris.

Losuri

de cele mai bune și mai ieftine!
în fiecare lună o sortire; primele câștiguri de
căte fl. 100.000, 50.000, 5.000, 1.000 etc.

Proxima sortire va avea loc deja
în 15 Aprilie a. c.
Câștigul prim fl. 50.000.

Cu ocazia sortirii din 15 Aprilie a. c.
a losurilor premiate cu 3% la 100 fl.

ale institutului privat ces. reg. de credit fonciar recomand numai pe cele date de mine după
o combinație riguroasă.

Un los credit fonciar 3 per cent
6 sortiri pe an. Proxima sortire deja în
15 Aprilie a. c.
Câștigul prim fl. 50.000.

Un los crucea roșie austriacă
3 sortiri pe an. Proxima sortire deja în
1. Mai a. c.

Primul câștig fl. 100.000.

Un los crucea roșie ungără
3 sortiri pe an. Proxima sortire deja în
1. Iulie a. c.

Primul câștig fl. 50.000.

Losuri de aceste se pot cumpăra solvind suma
recheră și în rate de tot miei lunare à 5 fl.
în decursul a 28 de luni.

Aceste documente foarte ieftine oferă cea mai
mare speranță posibilă de câștig și cumpărătorul
prin cumpărarea lor ajunge în posesia unei a 3
losuri de cele mai bune, care sortindu-se până
se va liquida întreg împrumutul de câștiguri,
constituind până atunci hârtii de valoare libere
de spese și valabili pentru 50 de ani.

La depunere ratei prime primesc cumpărătorul
documentul timbrat conform legii, provădut
cu seria și numărul losurilor și își asigură
prin acesta dreptul de a juca nealferat și
în continuu pentru toate câștigurile principale și
secundare. [705] 2—4

Comandele se fac mai avantajoș prin asigna-
rii postale și se vor efectua prompt până unde
ajunge sortimentul. Prospective despre grupele
combinate emise de mine din losurile Crucea
roșie austriacă și ungără cu 6 sortiri pe
an, proxima sortire în 1 Mai, se trimit la
cerere gratuit.

Listele de sortire și Calendarul de sortire
gratuit. Toate însărcinările privitoare la negoziul
de bancă și polițe se efectuează prompt și repede.

Casă de schimb și împrumut.
A. Gutfeld, mai naște Leutholtz & Co.
(existență dela 1870).

Wien. Stadt. Wipplingerstrasse 27.